

16- Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin değiştirimi: Mustafa Kutlu'nun "Hayat Güzeldir" hikâyesi örneği¹²

Gülten GÜDEK³

Gökçen GÖÇEN⁴

APA: Güdek, G.; Göçen, G. (2021). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin değiştirimi: Mustafa Kutlu'nun "Hayat Güzeldir" hikâyesi örneği. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö10), 265-295. DOI: 10.29000/rumelide.1011415.

Öz

Edebî metinler dil öğretiminde kültür taşıyıcılığı özellikleriyle kültür aktarımına destek sağlarken sözcüklerin cümlede bir bağlam içerisinde kullanımına da örnek teşkil etmektedir. Öğrenciler dilini öğrendiği, dolayısıyla yabancı olduğu toplumun kaideleri ile dilinin inceliklerini metinler yoluyla öğrenmekte, öğrendiklerini pekiştirme fırsatı bulmakta ve okuma becerilerini geliştirmektedir. Bunların yanında edebî metinler düzey üstü dil yapılarını ve sözcükleri içermesi sebebiyle yabancı dili temel seviyede öğrenenlerin okuması için uygun metinler değildir. Bu bağlamda metindilbilimsel ölçütler çerçevesinde metin değiştirimi yapılarak edebî metinlerin öğrencilerin dil seviyesine uygun hâle getirilmesi önem arz etmektedir. Bu önemden hareketle çalışmada "Türk edebiyatından seçilen bir eserin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için metin değiştiriminin yapılması ve öğrencilerin bu metni anlama düzeylerinin belirlenmesi" amaçlanmıştır. Bu amaçla yapılan çalışma, iki farklı aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada, doküman analizi yöntemiyle Türk edebiyatının günümüz önemli hikâyecilerinden biri olan Mustafa Kutlu'nun "Hayat Güzeldir" kitabından "Caney" ve "Çiçek Tefsiri" isimli metinlerinin, temel seviye olan A2 düzeyine değiştirimi yapılmıştır. İkinci aşamada ise Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen A2 düzeyindeki öğrencilerin, özgün ve değiştirilmiş metinleri anlama düzeylerini belirlemek amacıyla nicel araştırma desenlerinden son test kontrol gruplu deneysel bir çalışma yapılmıştır. Çalışmada kontrol grubunda 20, deney grubunda 20 olmak üzere toplam 40 A2 öğrencisi yer almıştır. Kontrol grubuna özgün metinler, deney grubuna değiştirilmiş metinler, 10 çoktan seçmeli sorudan oluşan anlama testleri ile birlikte sunulmuştur. Anlama testleri ile toplanan verilerin analizinde betimsel analizden yararlanılmış ve SPSS 21.0 paket programı aracılığıyla gruplar arasındaki fark incelenmiştir. Çalışma sonucunda özgün metni okuyan öğrencilerin soruları doğru cevaplama oranlarının ve metni anlama düzeylerinin düşük; değiştirilmiş metni okuyan öğrencilerin ise soruları doğru cevaplama oranlarının ve metni anlama düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Türkçe eğitimi, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, metin değiştirimi, metin uyarlaması, Mustafa Kutlu

¹ Sakarya Üniversitesi, Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Yayın Etiği Kurulunun 76503540.310.02.206 sayılı yazısı ile araştırma için gerekli olan etik kurul izni alınmıştır.

² Bu çalışma Gökçen Göçen Özdemirel danışmanlığında Gülten Güdek'in aynı başlıkla 2021 yılında hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

³ YL Öğrencisi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yabancılar Türkçe Öğretimi Programı (İstanbul, Türkiye). gultengudek@gmail.com, ORCID: 0000 0002 5541 7538 [Araştırma makalesi, Makale kayıt tarihi: 23.09.2021-kabul tarihi: 20.10.2021; DOI: 10.29000/rumelide.1011415]

⁴ Doç. Dr., Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Türkçe Eğitimi ABD (İstanbul, Türkiye). ggocen@fsm.edu.tr, ORCID: 0000 0001 7552 8406

Text modification in teaching Turkish as a foreign language: The short story of Mustafa Kutlu's "Hayat Güzeldir"

Abstract

While literary texts support the transfer of culture with their cultural carrier feature in language teaching, they also set an example for the use of words in the context in a sentence. The learners will learn the rules and subtleties of the language of the society in which they are learning the their language and therefore they are unfamiliar, indirectly through texts, and will have the opportunity to reinforce what they have learned and improve their reading skills. However, literary texts are not suitable for learners at the basic level in terms of their supra-level structures and words. This situation causes learners to have problems. In this context, it is important to text modification within the framework of textlinguistic criteria. Based on the aforementioned needs and requirements, the aim of this study is to text modification of a selected work from Turkish literature for learners who learn Turkish as a foreign language and to determine the level of understanding of the learners. For this purpose, the study consists of two different stages. In the first stage, the texts named "Caney" and "Çiçek Tefsiri" from the book "Hayat Güzeldir" by Mustafa Kutlu, one of the most important writer of Turkish literature, were modified text to the basic level A2, within the framework of textlinguistic criteria, using the document analysis method. In the second stage, an experimental study was conducted with a post-test control group, one of the quantitative research designs, in order to determine the level of comprehension of modified texts of A2-level learners who learn Turkish as a foreign language. The Learners were randomly divided into two groups as control and experimental groups. There are 20 A2 learners in the control group and 20 in the experimental group. The original texts to the control group and the modified texts to the experimental group were presented through comprehension tests. There are 10 multiple-choice questions in the comprehension tests. Data were collected by these comprehension tests. Descriptive analysis was used in the analysis of the data and the difference between the groups was examined through the SPSS software. As a result of the study, it was found that the comprehension levels of the learners who read the original text and the rate of answering the questions correctly were low; It has been observed that the comprehension levels of the learners who read the modified text and the rate of answering the questions correctly increased. This result showed that the modified text within the scope of the research was more suitable for A2 level learners and increased the learners' level of understanding.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, text modification, text adaptation, Mustafa Kutlu, Turkish teaching

1. Giriş

İnsan nüfusunun hızla çoğalması ve ekonomik, siyasi, sosyal, kültürel vb. gereksinimler sebebiyle artan iletişim ihtiyacı, başka dillerin öğrenimini zorunlu kılmıştır. Gün geçtikçe artan bu ihtiyaçla birlikte Türkiye'nin tarihî ve kültürel arka planı, jeopolitik konumu ve giderek artan etki alanından kaynaklı olarak dünyada Türkçe öğrenmeye yönelik ilgi ve talep çoğalmıştır. Bu talebi karşılamak amacıyla yurt dışı ve yurt içinde birçok kurum ve kuruluş tarafından Türkçenin öğretimi sistemli bir şekilde yapılmaktadır. Bununla birlikte her geçen gün artan ihtiyacı karşılamak amacıyla alanın daha bilimsel bir nitelik kazanabilmesi için Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili araştırma ve çalışmalar ivme kazanmıştır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi amacıyla geçmişten günümüze çok sayıda sözlük, dil bilgisi ve ders kitabı hazırlanmıştır. Bunların dışında öğrenciler başlangıç seviyesinden itibaren dil düzeylerine uygun, okuma anlama becerilerini geliştirebilecek çok sayıda metne de ihtiyaç duymaktadırlar. Bakan'a (2012, s. 60) göre metinler öğrencilerin dilsel, zihinsel, sosyal becerilerini ve hedef dile ait kültürel bilincini geliştirmede önemli bir yere sahiptir.

Yaşar'ın (2019, s. 107) belirttiği gibi yabancı dil öğretimi alanında ders kitaplarının dışında dil düzeylerine uygun pek çok metin bulunmaktadır ancak Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında bu metinlerin sayısının az olduğu fark edilmektedir. Özellikle yurt dışındaki çalışmalara bakıldığında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında dil düzeylerine göre özel hazırlanmış metinlerin sayısının artırılmasının bir ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır (Gürler, 2017, s. 136). Öğrencilerin sınıf içinde ya da bağımsız ortamlarda okuma anlama becerilerini geliştirebilmeleri için özellikle temel seviyelerde okuyabilecekleri edebî değeri bulunan eserlerin alana kazandırılması konusunda daha çok çalışmanın yapılması gerektiği de araştırmacılar tarafından dile getirilmektedir (Aktan, 2019, s. 2).

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, okuma becerisinin öğrencilere kazandırılması sürecinde yararlanılan metinlerde, dil seviyelerine yönelik dil bilgisi yapıları ile sözcüklerin yer alması önemlidir. Bölükbaş'a (2015) göre öğretim sürecinde öğrencilerin düzeyine uygun metinlerin kullanılması tavsiye edilmektedir. Bu bağlamda Türkçenin ileri seviyede yabancı dil olarak öğretiminde özgün metinlerden yararlanılabilirken başlangıç ve orta dil seviyelerinde, hedef dil bilgisi kuralları ile sözcüklerin öğrencilere aktarılabilmesi amacıyla özgün metinler yerine öğreticiler tarafından hazırlanmış yapay metinler de tercih edilmektedir.

"Yapay metinler, gerçek hayatta doğrudan ilişkili değildir ve öğrenciye doğrudan eyleme dökülemeyecek yaşam örnekleri sunmaktadır. Özgün metinler ise gerçek yaşam ile doğrudan ilişkili, okura/alıcıya gerçek hayatta yararlı olabilecek edimsel bilgileri sağlamaya yöneliktir" (Demircan, 1990, s. 100). Bu özellikleriyle birlikte bilginin aktarılması, kuralların örneklendirilmesi gibi öğretim amacıyla hazırlanan ve özgün metinlerin yerine tercih edilen yapay metinler, öğrencinin edebî zevk veren Türk edebiyatından uzak kalmasına da neden olmaktadır. Bunların yanında Kökçü'nün (2020, s. 220) belirttiği gibi özgün metinler, Türkçeyi temel seviyede yabancı dil olarak öğrenenlere uzun ve zor metinler olarak gelmektedir. Bunda metinlerde öğrencilerin bilmediği dil bilgisi yapılarının, yoğun mecazların, metindeki gönderimlerin ya da sıklığı az olan sözcüklerin yer almasının etkisi bulunmaktadır. Bu nedenle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler hedef dilde yazılmış özgün bir hikâyeyi okumak ve anlamak isteseler de ileri seviyedeki bir öğrencinin yaşayabileceği bu durumu temel seviye ve orta seviyelerdeki öğrenciler için sağlamak pek kolay değildir (Keskin ve Okur, 2013, s. 294). Bu bağlamda farklı dil seviyelerinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin de özgün metinleri okuyabilmeleri için metin değiştirimi yapılmaktadır.

Yabancı dil öğretiminde metin değiştirimi farklı nedenlerden dolayı tercih edilmektedir. Bunlardan biri yabancı bir dili öğrenmek isteyen öğrencinin, yeterlilik düzeyi ile metnin içeriği arasındaki uyumun sağlanmasının gerekliliğidir. Bu durumda hedef kitle üzerindeki bilişsel yükün hafifletilmesi amaçlanmaktadır. Bilişsel yükü hafifleyen öğrencinin hayal kırıklığı ve kaygısı dolaylı olarak azalacak, hedef dili ve kültürü öğrenme isteği artacaktır (Durmuş, 2013a, s. 1297). Bir diğer neden metnin dil çözümlenmeleri ile daha çok uğraşmak yerine değiştirimi yapılan metin sayesinde öğrencinin, metinde yer verilen anlama odaklanması ve böylelikle metni daha iyi kavramasıdır (Yazok, 2020, s. 15).

Metin değiştirimi, daha çok sadeleştirme ile gereksiz sözcüklerin atılması ve sözcük sıklığı düşük olan sözcükleri, sıklığı yüksek olan sözcüklerle değiştirmek olarak bilinmektedir. Fakat metin değiştirimi bu şekliyle yüzeysel olmakta ayrıca bu şekilde bir değiştirim ile metnin edebî ve anlamsal değerine zarar verilmektedir. Bunların dışında metin değiştiriminde metnin bağlamına ve tutarlılığına dikkat edilerek gönderimleri açık hâle getirmek, düzey üstü olan dil bilgisi yapılarını kelimelerle ifade etmek, anlamı bilinmeyen bir kelimeyi açıklama yaparak yeni kelime ile anlamlı hâle getirmek, anlatımı zorlaştıran cümleyi yeniden yazmak gibi pek çok işlem de uygulanmaktadır (Bölükbaş, 2015; Durmuş, 2013b; Özmen, 2019). Metin değiştirimi sürecinde yapılan bu işlemler, metin değiştirimi ile metin sadeleştirmeyi birbirinden ayırmaktadır.

Dil öğretimi alanındaki verilere göre metin sadeleştirme, metin değiştiriminin uygulamada ayrılan türlerinden biridir. Metin sadeleştirme ile ortaya çıkan metin, genellikle özgün metinden daha kısadır. Bunun yanında metin değiştiriminde, özgün metinde yer alan ve anlamının önünde engel olarak görülen bazı sözcükler ile ifadelerin ek açıklama yapılarak genişletildiği de görülmektedir. Bu durumda değiştirilmiş metin, özgün metinden daha uzun olabilmektedir. Ortaya çıkan bu metin için bir sadeleştirmeden daha çok genişletme söz konusu olduğundan yapılan değiştirim sonucunda sadeleştirilmiş değil genişletilmiş metin demek daha doğru olacaktır (Durmuş, 2013a, s. 1303). Metin değiştirimi daha genel bir terim olarak özgün metnin hedef dil seviyesine hazırlanmasındaki sadeleştirme ve genişletme işlemlerini kapsamaktadır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında metin değiştirimine yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde birçok çalışmanın var olduğu görülmektedir (Aktan, 2019; Ay, 2020; Bakan, 2012; Demirel, 2019; Eroğlu, 2015; Gürler, 2017; Erdem İpek, 2018; Kaya, 2018; Kaymaz, 2018; Kökçü, 2020; Kutlu, 2015; Kutlu, 2021; Özmen, 2019; Süner, 2018; Yaşar, 2019; Yazok, 2020). Bu çalışmalar içerisinde Bakan (2012), Sait Faik'in "Meserret Oteli" başlıklı hikâyesini metinbilimsel ölçütler çerçevesinde B1 seviyesine sadeleştirmiştir. Eroğlu (2015), Ömer Seyfettin'in "Üç Nasihat" isimli hikâyesini metinbilimsel ölçütler çerçevesinde B1 seviyesine sadeleştirmiştir. Süner (2018), Refik Halit Karay'ın "Eskici" isimli hikâyesini B1 seviyesine sadeleştirmiş ve okuma becerisine yönelik ölçme uygulaması yapmıştır.

Alanyazın taraması sonucunda metin değiştirimi çalışmalarının genel olarak orta düzeyde (B1-B2) ve Sait Faik Abasıyanık, Ömer Seyfettin, Refik Halit Karay gibi yazarlar üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bununla birlikte çalışmalarda genellikle araştırmacılar tarafından seçilen bir yazarın bir eseri üzerinde, ilgili dil seviyesine uygun olarak metin değiştirimi yapılmıştır. Ancak yapılan metin değiştiriminin dil seviyesine uygunluğu konusunda uzman görüşüne ya da öğrenciler üzerinde bir uygulamaya başvurulmamıştır. Oysaki metin değiştirimi çalışmalarının güvenilirliği ile öğrencilere uygunluğu için uzman görüşünün alınması ve öğrenciler üzerinde uygulama yapılması önemlidir.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde Mustafa Kutlu'nun hikâyeleriyle ilgili "Ya Tahammül Ya Sefer" isimli hikâyenin B1 seviyesine değiştirimi (Erdem İpek, 2018) ile "Hayat Güzeldir" isimli hikâyenin B1 seviyesine değiştirimi (Demirel, 2019) olmak üzere yalnızca 2 çalışma yapıldığı da fark edilmektedir. Oysaki Mustafa Kutlu, günümüz hikâyeciliğinin önemli isimlerinden biridir ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde öğrencilerin tanışması gereken bir yazardır. Bu gerekliliğin sebepleri şu şekilde açıklanabilir (Tosun, 2004, s. 40):

- Öykülerinde dil öğretiminde özellikle vurgulanan İstanbul Türkçesini akıcı bir biçimde kullanması,

- Anadolu, köy, kasaba hayatından örneklere sıkça yer vermesi,
- Sosyal değişme, göç, çocukluk, işsizlik, yoksulluk ve şehirleşmenin getirdiği sorunları dolayısıyla yaşayan güncel hayatı hikâyelerinin arka planına yerleştirilmesi,
- Mekânlarını sıradan ve günlük hayatın içinden seçmesi,
- İnsanlık durumlarını anlatan evrensel konuları ele alması,
- Okuyucunun onun hikâyelerinde kendinden bir şeyler bularak özdeşleşme yaşaması,
- Ayrıca anlatım noktasında akıcı ve canlı bir üsluba sahip olması.

Alanyazındaki çalışmalar incelendiğinde Mustafa Kutlu'nun hikâyelerine yönelik yapılan az sayıdaki metin değiştirimi çalışmasının da Türkçeyi B1 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenler için yapıldığı tespit edilmiştir. Yazarın hikâyelerinin Türkçeyi başlangıç seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenler için değiştirilmemiş olduğu anlaşılmaktadır. Oysaki Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin temel seviyelerden itibaren günümüz yazarlarına ait metinlerle karşılaşmaları hem söz varlıklarına hem kültürel birikimlerine katkı sağlayacak; daha sonra ise farklı eserleri de merak ederek okuma yapmalarına yardımcı olacaktır.

Bu bağlamda Mustafa Kutlu'ya ait farklı hikâye metinlerinin Türkçeyi başlangıç seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenler için değiştirilmesinin, yapılan değişimin doğruluğuna yönelik uzman görüşünün alınmasının ve değiştirilmiş metnin dil seviyesine uygunluğuna yönelik öğrencilerle uygulama yapılmasının bir ihtiyaç olduğu fark edilmektedir.

Sözü edilen önem, gereklilik ve ihtiyaçtan hareketle yapılan çalışma iki aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada, metin değiştirimi yoluyla Türk edebiyatının günümüz önemli hikâyecilerinden biri olan Mustafa Kutlu'nun "Hayat Güzeldir" kitabından seçilen iki hikâyenin temel seviye olan A2 düzeyine metin değiştiriminin yapılması amaçlanmıştır. Bu aşamanın alt amacı şu şekildedir:

1. Araştırma kapsamında seçilen metinlerin A2 düzeyine değiştirimi nasıldır?

İkinci aşamada ise yapılan metin değiştiriminin, Türkçeyi yabancı dil olarak A2 seviyesinde öğrenenler için uygunluğunu tespit etmek amaçlanmıştır. Bu aşamanın alt amaçları ise şu şekildedir:

2. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin araştırma kapsamında seçilen özgün metinleri anlama düzeyleri nedir?
3. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin araştırma kapsamında seçilen değiştirilmiş metinleri anlama düzeyleri nedir?
4. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin özgün ve değiştirilmiş metinleri anlama düzeylerinde anlamlı bir farklılık var mıdır?

Yapılan çalışma, metin değiştirimine yönelik uzman görüşlerinin alınması ve öğrencilerin değiştirilmiş metni anlama düzeylerine yönelik uygulama yapılması bakımından diğer çalışmalardan ayrılmaktadır. Yapılan metin değiştirimi çalışması, Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenlere ek okuma materyali sağlaması ve böylece Türkçenin söz varlığı ile kültürünün aktarılmasına destek olması açısından önemlidir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın modeli

Yapılan çalışmanın birinci aşamasında, araştırma kapsamında seçilen 2 hikâyenin A2 düzeyine metnin değiştirilmesinin yapılması amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi benimsenmiştir. "Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar." (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 217). Mustafa Kutlu'ya ait "Hayat Güzeldir" hikâye kitabının içinden seçilen 2 hikâye, doküman incelemesi yöntemiyle A2 seviyesi için dil bilgisi yapıları, sözcük varlığı gibi özellikleri bakımından analiz edilmiş ve uygun olmadığı tespit edilen cümlelerin, sözcüklerin, dil bilgisi yapılarının değiştirimi yapılmıştır.

Çalışmanın ikinci aşamasında değiştirimi yapılan metinlerin, Türkçeyi A2 seviyesinde öğrenenlerin okuma anlama seviyesine uygun olup olmadığını tespit etmek amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden "Son Test Kontrol Gruplu Deneysel Model" seçilmiştir. Bu modelde yansız atama ile oluşturulmuş 2 grup bulunmaktadır. Bunlardan biri deney diğeri kontrol grubu olarak kullanılmaktadır. Grupların yansız atama ile oluşturulması, deney öncesi benzerliği sağlamak için yeterli sayılabilir. Böylece deney öncesi ölçmenin iç ve dış geçerlilik üzerindeki olumsuz etkisi önlenir. Gruplara yalnızca son testin uygulandığı modelin simgesel görünümü şu şekildedir:

G1 R X O1.2

G2 R O2.2

Bu modelde "X" in etkisi O1.2 ve O2.2 ölçmelerinin karşılaştırılmasıyla saptanır (G: Grup, R: Grupların oluşturulmasındaki yansızlık, X: Bağımsız değişkenler düzeyi, O: Ölçme-gözlem) (Karasar, 2014, s. 98). Çalışmada kontrol grubuna özgün metin ile metni anlama soruları ve deney grubuna çalışmanın birinci aşaması kapsamında değiştirilmiş metin ile metni anlama soruları verilmiştir. Metni anlamaya yönelik sorulara verilen doğru yanlış cevaplar sonucunda, öğrencilerin özgün ve değiştirilmiş metinleri anlama düzeyleri ve anlama düzeylerindeki farklılıkların anlamlı olup olmadığı belirlenmiştir.

2.2. İncelenen dokümanlar ve araştırmanın evreni/örnekleme

Özgün metinlerin, Türkçeyi A2 düzeyinde yabancı dil olarak öğrenenler için metin değiştirilmesinin yapılmasını amaçlayan çalışmanın birinci aşamasında, incelenmek üzere Türk edebiyatının günümüzdeki önemli hikâyecilerinden biri olan Mustafa Kutlu'nun hikâyeleri seçilmiştir. Bu kapsamda hikâye seçimi için Mustafa Kutlu'nun tüm kitapları incelenmiştir. İnceleme sonucunda Türkçenin günümüzdeki kullanımını temsil etmesi, evrensel ve kültürel örnekleri yansıtması bakımından yazarın "Hayat Güzeldir" isimli hikâye kitabı belirlenmiştir. Metin değiştirimi amacıyla belirlenen kitabın içinden modern hikâyeciliğin dil özelliklerini yansıtması ve içinde öğrencilerde ilgi ve merak uyandıran Türk kültürüne ait aile, sağlık, çocuk temalarını barındırması nedeniyle "Caney" ve "Çiçek Tefsiri" isimli hikâyeler seçilmiştir.

Mustafa Kutlu'ya ait Dergâh Yayınları'ndan çıkan "Hayat Güzeldir" adlı 175 sayfalık kitapta yer alan ve araştırma kapsamında seçilen 2 hikâyenin özellikleri şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 1. Araştırma kapsamında incelenen hikâyeler

Yazar adı	Mustafa Kutlu	Mustafa Kutlu Toplam
Kitabın adı	Hayat Güzeldir	Hayat Güzeldir
Eser Adı	Caney	Çiçek Tefsiri
Sayfa sayısı	82	18
Toplam 1		1 2

Çalışmanın ikinci aşamasında uygulanan deneysel çalışmanın evrenini Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise Türkiye'de Marmara Bölgesi'nde bulunan bir devlet üniversitesinin Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi'nde (TÖMER) Türkçe öğrenen toplam 40 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya seçilen öğrenciler kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Kontrol grubunda 20, deney grubunda 20 olmak üzere toplamda 40 A2 öğrencisine ulaşılmıştır. Tüm öğrenciler A1 seviyesinde 8 hafta 200 saat, A2 seviyesinde 7 hafta 175 saat Türkçe eğitimi almıştır. Çalışmada yer alan katılımcıların demografik bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 2. Kontrol grubunun demografik özellikleri

Sayı	Yaş	Ülke	Cinsiyet
Ö1	19	Yemen	Erkek
Ö2	19	Yemen	Erkek
Ö3	21	Yemen	Erkek
Ö4	18	Yemen	Erkek
Ö5	19	Ürdün	Kadın
Ö6	19	Zimbabve	Erkek
Ö7	20	Suriye	Erkek
Ö8	19	Ürdün	Erkek
Ö9	20	Zimbabve	Erkek
Ö10	20	Mısır	Erkek
Ö11	20	Sudan	Erkek
Ö12	21	Etiyopya	Erkek
Ö13	19	Kazakistan	Erkek
Ö14	18	Afganistan	Erkek
Ö15	21	Irak	Kadın
Ö16	22	Irak	Erkek
Ö17	20	Cezayir	Erkek
Ö18	23	Çad	Erkek
Ö19	20	Özbekistan	Erkek
Ö20	23	Çad	Erkek

Tablo 2 incelendiğinde erkek katılımcıların sayısının 18, kadın katılımcıların ise 2 olduğu görülmektedir. Katılımcılar daha çok Asya ve Afrika kıtası ülkelerindedir.

Tablo 3. Deney grubunun demografik özellikleri

Sayı	Yaş	Ülke	Cinsiyet
Ö1	20	İran	Kadın
Ö2	19	Yemen	Erkek
Ö3	19	Mısır	Erkek
Ö4	20	Suriye	Erkek
Ö5	21	Somali	Erkek
Ö6	22	Yemen	Erkek
Ö7	19	Yemen	Erkek
Ö8	20	Yemen	Erkek
Ö9	19	Ürdün	Erkek
Ö10	19	Mısır	Erkek
Ö11	20	Filistin	Kadın
Ö12	19	Filistin	Erkek
Ö13	17	Somali	Erkek
Ö14	19	Yemen	Erkek
Ö15	21	Yemen	Erkek
Ö16	20	Somali	Erkek
Ö17	19	Irak	Kadın
Ö18	19	Irak	Erkek
Ö19	21	Yemen	Erkek
Ö20	21	Irak	Kadın

Tablo 3 incelendiğinde erkek katılımcıların 16, kadın katılımcıların ise 4 olduğu görülmektedir. Katılımcılar daha çok Asya ve Afrika kıtası ülkelerindedir.

2.3. Verilerin toplanması

Çalışmanın birinci aşamasında araştırma kapsamında seçilen metinler, A2 seviyesi için dil bilgisi yapıları, sözcük varlığı, cümle bilgisi özellikleri bakımından analiz edilmiş ve incelenmiştir. Sonrasında metinler Microsoft Word'e aktarılmış ve her tümceye numara verilmek suretiyle tablolaştırılmıştır. Tabloda tümce numarasına, metnin özgün hâline, metnin değiştirilmiş hâline ve yapılan değiştirme işlemlerine yer verilmiştir. Metin değiştirimi sürecinde metindilbilimsel ölçütler çerçevesinde kalınıp metnin sahip olduğu biçimsel ve anlamsal özellikler ile metnin derin yapısının bozulmamasına dikkat edilmiştir.

Metin değiştirimi sırasında sık kullanılan sözcüklerin seçiminde güncel Türkçenin yazılı ve sözlü milyonlarca sözcük örneğini sunan "Türkçe Ulusal Derlemi"nden (E.T.: 08.03.2021) ve Göçen'in (2016) yabancılar için Türkçe ders kitaplarındaki sözcüklerin kullanım sıklığını ve yaygınlığını tespit ettiği çalışmasından yararlanılmıştır.

Değiştirimi yapılmış metinlerde yer alan ve öğrenciler tarafından anlaşılmasının zor olacağı düşünülen bazı sözcükler numaralandırılmış ve bu sözcüklerin anlamları için metnin sonunda bir sözlük oluşturulmuştur. Bu kapsamda sözlükte "Caney" metni için 10 sözcük, "Çiçek Tefsiri" metni için 9 sözcük

açıklamasıyla birlikte yer almıştır. Sözlükteki sözcüklerin seçiminde kullanım sıklığı düşük bulunan sözcükler tercih edilmiştir. Sözcüklerin anlamlarının verilmesi sürecinde Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük'ten (E.T.: 18.03.2021) yararlanılmıştır.

Çalışmanın ikinci aşamasında kontrol grubuna özgün metin ile metni anlama soruları ve deney grubuna değiştirmesi yapılmış metinler ile metni anlama soruları tüm dünyayı etkileyen Covid-19 küresel salgını sebebiyle uzaktan öğretim yoluyla yapılan bir derste Google Forms aracılığıyla sunularak araştırma verileri toplanmıştır. Çevrim içi ortamda gerçekte veri toplama işlemi için toplamda verilen süre 45 dakikadır.

2.4. Veri toplama araçları

Çalışma kapsamında ilk olarak Mustafa Kutlu'nun "Hayat Güzeldir" isimli hikâye kitabındaki 2 hikâyenin, metin değiştirmesi ölçütleri çerçevesinde değiştirmesi yapılmıştır. Yapılan metin değiştirmesinin A2 düzeyine uygunluğu konusunda uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu kapsamda Türkiye'deki 4 farklı üniversitede Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi alanında görev yapan toplam 10 öğretim görevlisine ulaşılmış ve uzmanların bir form aracılığıyla görüşlerini belirtmesi istenmiştir. Formun hazırlanmasında Özmen'in (2019) çalışmasından yararlanılmıştır. Hazırlanan forma Özmen'den (2019) farklı olarak metin değiştirmesinin işlemlerini gösteren 5 örnek tümce de eklenmiştir.

Uzman görüşlerinin alınabilmesi için kullanılan formda dilsel ölçütler başlığı altında sözdizimsel, biçimbilimsel, sözlüksel uygunluk; metne ilişkin ölçütler başlığında ise bağdaşıklık, tutarlılık, konu, akıcılık ve sözlük sorulmuştur. Uzmanların görüşlerini 1 "kesinlikle yetersiz", 2 "yeterli değil", 3 "kısmen yeterli", 4 "yeterli", 5 "tamamen yeterli" şeklinde belirtmeleri beklenmiştir. Örnek olarak formda yer alan tümceler bir tablo üzerinde özgün hâli, değiştirilmiş hâli, yapılan işlemler olarak verilmiş ve uzmanların "uygun", "uygun değil" ve "öneri" seçeneği ile görüşlerini iletmesi istenmiştir. Uzmanlardan elde edilen veriler toplandıktan sonra MS Office Excel'e aktarılmak suretiyle tek bir grafik hâlinde birleştirilmiştir.

Araştırmanın ikinci aşamasında, Türkçeyi A2 düzeyinde yabancı dil olarak öğrenenlerin değiştirmesi yapılmış metinleri anlama düzeylerini ölçmek amaçlanmıştır. Bu amaçla 2 farklı metin için metni anlamaya yönelik 2 anlama testi oluşturulmuştur. Öğrencilere "Caney Hikâyesinin Anlama Testi" ve "Çiçek Tefsiri Hikâyesinin Anlama Testi" aracılığıyla 10 adet çoktan seçmeli soru sorulmuştur. Anlama testlerinin son hâlinin verilmesinde geçerlik güvenilirlik sağlanması amacıyla uzman görüşleri alınmıştır. Bir metnin özgün ve değiştirilmiş hâlindeki metni anlama soruları aynı sorulardan oluşmuştur. Doğru cevaplanan her bir soru 10 puan değerinde olup testten en düşük 0, en yüksek 100 puan alınmaktadır.

2.5. Verilerin analizi

Çalışmanın birinci aşaması kapsamında seçilen metinler, Türkçeyi A2 düzeyinde yabancı dil olarak öğrenenler için uygun hâle getirilmiştir. Bu süreçte kullanılan metin değiştirmesi ölçütleri Özmen'in (2019, s. 100) çalışması model alınarak oluşturulmuştur. Söz konusu çalışmadaki metin değiştirmesi ölçütlerinden hareketle araştırma kapsamında seçilen metinler üzerinde yapılan işlemler ve bu değiştirmesi işlemlerinin bulgular bölümündeki tablolar üzerinde gösterildiği renkler şu şekildedir:

- Gönderimlerin (artgönderim, öngönderim) açık hâle getirilmesi (**mor renk**),
- Düzey üstü dil bilgisi yapılarının sözcüklerle ifade edilmesi (**mavi renk**),

- Devrik tümcelerinin düzenlenmesi (**kırmızı renk**),
- Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirilmesi (**turuncu renk**),
- Eksiltili cümlelerin tamamlanması (**sarı renk**),
- Genişletme (**gri renk**),
- İleti değeri bulunmayan çok az sayıdaki sözcüğün silinmesi (**yeşil renk**),
- Anlaşılması zor olan tümceleri yeniden yazılması (**siyah renk**),
- Sıfat fiil, zarf fiil gibi yapılarla karmaşık hâlde bulunan tümcelerin bölünmesi (**siyah renk**).

Çalışmanın ikinci aşamasında kontrol ve deney grubunun özgün ve değiştirilmiş metne yönelik anlama testlerindeki soruları doğru ve yanlış cevaplama durumları Microsoft Excel programı yardımıyla tespit edilmiştir. Her bir soruya verilen doğru ve yanlış cevaplar frekans ve yüzdelik değerleriyle tablolar hâlinde sunulmuştur.

Öğrencilerin özgün ve değiştirilmiş metne yönelik anlama testlerinden aldıkları puanlar ise SPSS 21.0 paket programıyla betimsel olarak ve karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Deney ve kontrol grubunun özgün ve değiştirilmiş metinlerden aldıkları puanlar betimsel olarak (frekans, yüzde) tablolar hâlinde sunulmuştur. Grupların özgün ve değiştirilmiş metinleri anlama testlerinden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının belirlenmesi amacıyla öncelikle elde edilen verilerin dağılımına bakılmıştır. Verilerin normal bir dağılıma sahip olup olmadığını belirlemek için Shapiro-Wilk normallik testi yapılmıştır. Ayrıca verilerin kurtosis ve skewness değerleri incelenmiştir. Shapiro-Wilk testi grup büyüklüğünün $n < 50$ olması durumunda uygulanan normallik testidir. Test sonucunda elde edilen p değerinin 0,05'ten büyük olması verilerin dağılımının normal olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2007). Kurtosis ve skewness değerlerinin de standart hatalarına bölünmeleriyle elde edilen değerler $\pm 1,96$ arasında ise dağılım, normal dağılım varsayılmaktadır (Can, 2017).

Çalışma kapsamında seçilen "Caney" metninin özgün ve değiştirilmiş hâllerine yönelik gruplardan elde edilen verilerin normal dağılıp dağılmadığına yönelik yapılan analizin sonuçları şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 4. "Caney" metnine yönelik verilerin normal dağılım analizi

	Statistic	df	Sig.
Caney	,884	20	,021

Tablo 4'e göre "Caney" metninin özgün ve değiştirilmiş metinlerine yönelik elde edilen verilerin normal bir dağılım gösterip göstermediğine yönelik Shapiro-Wilk testi sonuçları incelendiğinde çalışma kapsamında elde edilen verilerin normal bir dağılım göstermediği görülmektedir.

Çalışma kapsamında seçilen "Çiçek Tefsiri" metninin özgün ve değiştirilmiş hâllerine yönelik gruplardan elde edilen verilerin normal dağılıp dağılmadığına yönelik yapılan analizin sonuçları şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 5. "Çiçek Tefsiri" metnine yönelik verilerin normal dağılım analizi

	Statistic	df	Sig.
Çiçek Tefsiri	,905	20	,050

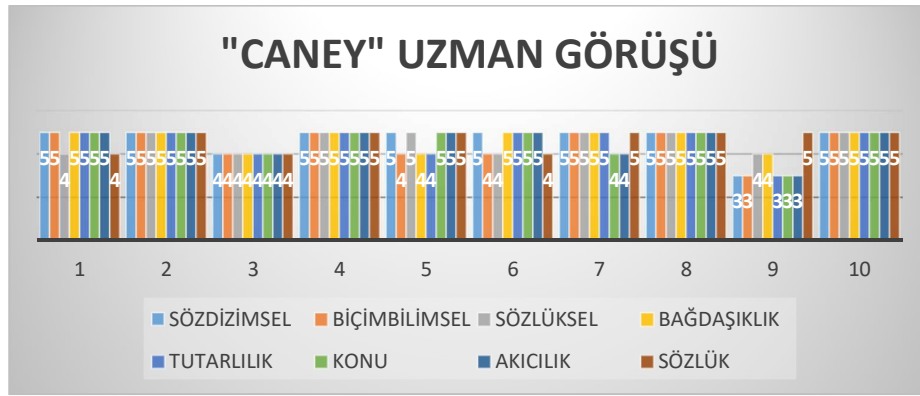
Tablo 5'e göre "Çiçek Tefsiri" metninin özgün ve değiştirilmiş metinlerine yönelik elde edilen verilerin normal bir dağılım gösterip göstermediğine yönelik Shapiro-Wilk testi sonuçları incelendiğinde çalışma kapsamında elde edilen verilerin normal bir dağılım göstermediği görülmektedir.

Bu bağlamda kontrol ve deney grubunun testlerden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir farkın olup olmadığının incelenmesi için Mann-Whitney U testinin yapılmasına karar verilmiştir.

2.6. Değiştirilmiş metinlere yönelik uzman görüşleri

Değiştirmeleri yapılan metinlerin Türkçeyi A2 düzeyinde yabancı dil olarak öğrenenlere uygun olup olmadığının belirlenmesi amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu kapsamda Türkiye'deki 4 farklı üniversitede bulunan Türkçe Öğretim Merkezinde (TÖMER) görev yapan toplam 10 öğretim görevlisine ulaşılmıştır. Katılımcıların öğrenim durumları lisans (1), yüksek lisans (5) ve doktora (4) düzeyindedir. Katılımcılar 7-16 yıl arasında A2 seviyesinde derse girmektedirler ve sıklıkla dil bilgisi, edebiyat, yabancı dil öğretimi ve Türk dili alanlarında çalışmaktadırlar.

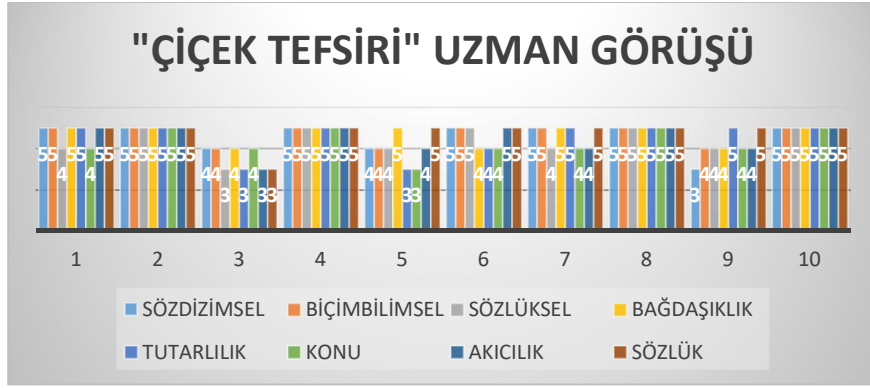
"Caney" metninin A2 düzeyine değiştirimine yönelik alınan uzman görüşleri bir şekil ile şu şekilde gösterilebilir:

Şekil 1. "Caney" A2 Metnine Yönelik Uzman Görüşleri

Şekil 1 incelendiğinde uzman görüşlerine göre "Caney" değiştirilmiş metninin sözdizimsel, biçimbilimsel, sözlüksel, bağdaşıklık, tutarlık, konu, akıcılık ve sözlük açısından çoğunlukla "tamamen yeterli" ve "yeterli" bulunduğu görülmektedir.

"Çiçek Tefsiri" metninin A2 düzeyine değiştirimine yönelik alınan uzman görüşleri bir şekil ile şu şekilde gösterilebilir:

Şekil 2: "Çiçek Tefsiri" A2 metnine yönelik uzman görüşleri

Şekil 2 incelendiğinde uzman görüşlerine göre "Çiçek Tefsiri" değiştirilmiş metninin sözdizimsel, biçimbilimsel, sözlüksel, bağdaşıklık, tutarlık, konu, akıcılık ve sözlük açısından çoğunlukla "tamamen yeterli" ve "yeterli" bulunduğu görülmektedir.

2.7. Yayın etiği kurulu kararı

Araştırma kapsamında yapılan metin değiştiriminin Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenler için uygunluğunu tespit etmek amacıyla uygulanan deneysel çalışma kapsamında etik kurul kararı alınmıştır (Evrak Tarih ve Sayısı: 09/ 06/ 2021- 45).

3. Bulgular

3.1. Araştırma kapsamında seçilen metinlerin A2 düzeyine değiştirilmesine yönelik bulgular

Araştırma kapsamında birinci metin olan "Caney" metninin A2 düzeyine değiştirimi yapılmıştır. Özgün metin, değiştirilmiş metin ve metin değiştirim işlemleri bir tablo ile şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 6. "Caney" metninin A2 düzeyine değiştirimi

Tümce No	Özgün Metin	A2 Düzeyi Metin	İşlem
Başlık	CANEY	CANEY	İşlem yapılmadı. Ø
T1	Lodosun canı sağ olsun.	Lodos ¹ rüzgârı sağ olsun.	Genişletme, Anlatımı zorlaştıran sözcükleri silme.
T2	Gerçi pek makbul sayılmayan bir rüzgardır, denizi kabartır, balıkları ve insanı sersemeye çevirir ama olsun, havayı temizliyor işte.	İyi bir rüzgâr değildir. Deniz yükselir, balıkları ve insanı sersem ² gibi yapar. Ama olsun, havayı temizliyor.	Yeniden yazma, Karmaşık tümceleri bölme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Anlatımı zorlaştıran sözcükleri silme.
T3	Poyrazla el ele verip İstanbul'u zehir solumaktan kurtarıyor.	Lodos, soğuk olan poyraz ³ rüzgârıyla beraber İstanbul'u kirli havadan kurtarıyor.	Gönderimleri açık hâle getirme, Genişletme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T4	Bugün lodoslu hava, üstüne üstlük güneşli.	Bugün lodoslu hava, üstelik güneşli.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.

T5	Serçeler cıvıldaşıyor ağaçlarda.	Serçe kuşları ağaçlarda cıvı cıvı ötüyor.	Genişletme, Kiplikleri sözcükle ifade etme, Devrik yapıları düzenleme.
T6	Beklediğim vasıta zamanında geliyor, işte güzel bir gün dedik ya, yer bulup oturuyorum.	Araç bekliyorum ve o araç zamanında geliyor. Güzel bir gün dedik bu nedenle de yer bulup oturuyorum.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Karmaşık tümceleri, sıfat fiilleri bölme, Sözcüğün alışılmamış kullanımını azaltma.
T7	Yanımdaki vatandaş teklifsiz; "Yahu her önüne gelen yorumcu oldu", diye gündemi açıyor.	Yanımdaki vatandaş ⁴ samimi şekilde; "Herkes fikrini söyler, oldu", diye gündemi açıyor.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Yeniden yazma.
T8	Bir de bu meseleleri vatandaşa sorsalar ya" diyerek yüzüme bakıyor.	Bir de bu sorunları vatandaşa ⁴ sorsalar" diyerek yüzüme bakıyor.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T9	Eh, muhabbeti başlatalım bari.	Eh, o hâlde muhabbeti başlatalım.	Sözcüğün alışılmamış kullanımını azaltma, Devrik yapıları düzenleme.
T10	Soruyorlar efendim, siz hiç tivi seyretmiyor musunuz" diyorum.	Efendim soruyorlar, "Siz hiç televizyon seyretmiyor musunuz" diyorum.	Devrik yapıları düzenleme. Açıklama.
T11	"Hah, ha.." diye kısa metrajlı bir kahkaha atıyor.	"Hah, ha.." diye kısa bir kahkaha atıyor.	Anlatımı zorlaştıran, Tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T12	Sevimli adam doğrusu.	Sevimli adam doğrusu.	İşlem yapılmadı. Ø
T13	-Soruyorlar abicim, sormazlar mı...	-Abicim soruyorlar, sormazlar mı...	Devrik yapıları düzenleme.
T14	Şimdi vatandaşın bu konudaki fikirlerini alalım, diyerek sokaktan geçen adamlara mikrofonu uzatıyorlar.	Şimdi vatandaşın ⁴ bu konudaki fikirlerini alalım, diyerek sokaktan geçen adamlara mikrofonu uzatıyorlar.	İşlem yapılmadı. Ø
T15	Ne güzel değil mi?	Ne güzel değil mi?	İşlem yapılmadı. Ø
T16	Ver ulan şunu şöyle bir güzel konuşayım diyeceksin. Vermezler ki...	Ver şu mikrofonu şöyle bir güzel konuşayım diyeceksin ama vermezler.	Anlatımı zorlaştıran, Tümceyi uzatan sözcükleri silme, Gönderimleri açık hâle getirme.
T17	Öylesine bir iki laf atıyoruz.	Öylesine bir iki laf söylüyoruz.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T18	O da şansına.	O lafı da şansına söylüyoruz.	Gönderimleri açık hâle getirme, Eksilteleri tamamlama.
T19	Adam senin sözlerini makaslıyor, ötekinin sözlerini veriyor.	Muhabir senin sözlerini kesiyor, ötekinin sözlerini veriyor.	Gönderimleri açık hâle getirme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T20	Bu mu adalet...	Bu mu adalet?	Anlamı pekiştirmek amacıyla eksik noktalama işaretini koyma.

T21	-Siz galiba yorum değil adalet peşindediniz...	-Siz galiba yorum değil adalet istiyorsunuz?	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T22	-Elbette...	-Elbette...	İşlem yapılmadı. Ø
T23	Acaba lafı uzatıp, memlekette adalet mekanizmasının yavaş işlediğini mi anlatsam.	Acaba konuşmayı uzatıp, ülkede adaletin yavaş olduğunu mu anlatsam?	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme. Yeniden yazma.
T24	Altı yedi yaşlarında bir çocuk beni bu fikirden caydırıyor.	Altı yedi yaşlarında bir çocuk beni bu fikirden vazgeçiriyor.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T25	Ayaklarında yırtık lastik çizmeler, başında bir Fenerbahçe beresi...	Ayaklarında eski , yırtık lastik çizmeler, başında bir Fenerbahçe ⁵ beresi var.	Genişletme, Eksiltileri tamamlama.
T26	Ceket çamur içinde , gömleğin yakası-bağrı açık.	Ceketi kirli , gömleği dağınıktı.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T27	Kopul bir oğlan , bütün bunlar hiç umurunda değil.	Oğlan için, bunların hiç önemi yok.	Anlatımı zorlaştıran, Tümceyi uzatan sözcükleri silme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T28	Koltuğunun altına bir alüminyum tepsi sıkıştırmış, kolu kavramaya yetmiyor.	Kolunun altına bir tepsi almış ama kolu kısa kalıyor.	Sözcüğün alışılmamış kullanımını azaltma , Anlatımı zorlaştıran, Tümceyi uzatan sözcükleri silme, Yeniden yazma.
T29	Tepsinin içinde naylonlara sarı koz helvalar , susamlı helvalar...	Tepsinin içinde cevizli , susamlı helvalar var.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme. Eksiltileri tamamlama.
T30	-Helva alın abilerim, helva alın teyzelerim, diye bülbül gibi şakımaya başlıyor.	-Helva alın abilerim, helva alın teyzelerim, diye bülbül gibi ses çıkarmaya başlıyor.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T31	Yolcuların gözü yanakları kıpkırmızı oğlanda.	Yolcular yanakları kıpkırmızı oğlana bakıyor.	Yeniden yazma.
T32	Olağanüstü düzgün ve beyaz dişlerini parlatarak gülümsüyor.	Oğlan olağanüstü düzgün ve beyaz dişlerini parlatarak gülümsüyor.	Gönderimleri açık hâle getirme.
T33	Yazık ki kimse oralı olmuyor.	Maalesef hiç kimse helvalarla ilgilenmiyor.	Yeniden yazma.
T34	Ama oğlan tecrübeli.	Ama oğlan tecrübeli.	İşlem yapılmadı. Ø
T35	Bu yolların adamı olmaya ahdetmiş.	Bu işi yapmaya karar vermiş.	Yeniden yazma.
T36	Helva alana bir türkü bedava, demez mi!	Helva alan kişiye bir türkü bedava, demez mi!	Gönderimleri açık hâle getirme.
T37	Eh gel de dayan şimdi. Bıçkın bir delikanlı sesliyor yanına.	Şimdi nasıl almayacaksın? Cesur bir delikanlı⁶ yanına çağırıyor.	Yeniden yazma, Devrik yapıları düzenleme , Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T38	-Önce türküyü söyle, sonra alayım helvanı, diyor...	-Önce türküyü söyle, sonra alayım helvanı, diyor...	İşlem yapılmadı. Ø

T39	Herkes bu pazarlığın nasıl sonuçlanacağını merak ediyor.	Herkes bu konuşmanın nasıl sonuçlanacağını merak ediyor.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T40	Satıcı çocuk ilgi uyandırmayı becerdi işte.	Satıcı çocuk merak uyandırmayı becerdi.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Anlatımı zorlaştıran tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T41	Bundan gerisi kolay...	Bundan sonrası kolay...	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T42	Bir süre ileri geri tartışıyorlar.	Bir süre karşılıklı konuşuyorlar.	Anlatımı zorlaştıran, Tümceyi uzatan sözcükleri silme, Sözcüğün alışılmamış kullanımını azaltma.
T43	Çocuk helvayı garantilediğini anlayınca türkiye başlıyor...	Çocuk helvayı satacağını anlıyor. O zaman türkiye başlıyor...	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Kiplikleri sözcükle ifade etme.
T44	Caney, caney, caney... İşte meydan ey... Delikanlı cim-bom, Nerdesin haney? Nerdesin haney...	Caney, caney, caney... İşte meydan ey... Delikanlı cim-bom, Nerdesin haney? Nerdesin haney...	İşlem yapılmadı. Ø
T45	Vatandaşın gülmez yüzünü güldürmek için yetmez mi bu...	Vatandaşın ⁴ gülmeyen yüzünü güldürmek için bu durum yeterli oldu.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Devrik yapıları düzenleme.
T46	Ah benim yufka yürekli halkım... Ah benim merhametli insanlarım...	Ah benim yufka yürekli ⁷ hemen üzülen halkım... Ah benim merhametli ⁸ insanlarım...	Genişletme
T47	Hemen herkes - cimbomlular dahil- sevgi ile bakıyorlar küçüğe...	Hemen herkes -Galatasaraylılar (cimbomlular) ⁹ dahil- küçük helvacı çocuğa sevgi ile bakıyorlar.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Gönderimleri açık hâle getirme, Devrik yapıları düzenleme.
T48	Bıçkın delikanlı iki helva alıp, ceplerine sokuşturuyor.	Cesur delikanlı ⁶ iki helva alıp, ceplerine zorla koyuyor.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T49	Paramın üzeri kalsın diyor.	Paramın üzeri kalsın, diyor ve geri kalan parayı almıyor.	Genişletme.
T50	Küçük satıcı, etraftan uzanan ellere yetişmeye çalışıyor.	Küçük satıcı çocuk, etraftan uzanan ellere yetişmeye çalışıyor.	Genişletme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T51	Göz açıp kapayınca kadar tepsideki helvalar bitiyor... Ohhhh...	Kısa sürede tepsideki helvalar bitiyor... Ohhhh...	Sözcüğün alışılmamış kullanımını azaltma.
T52	Sanki hükümet bir çırpıda iç ve dış borçlarımızı temizledi.	Hükümet çabucak iç ve dış borçlarımızı temizlemiş gibi.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T53	Sanki terör sona erdi, cari açık kapandı.	Ø	Anlatımı zorlaştıran, tümceyi uzatan sözcükleri silme.

T54	Evet, insanlarımız bu kadarcık olsun sevinmek, gülmek istiyorlar.	Evet, insanlarımız bu kadarcık olsun sevinmek, gülmek istiyorlar.	İşlem yapılmadı. Ø
T55	Bir iyilik edip kalplerinde çırpınan kuşu sakinleştirmek istiyorlar.	Bir iyilik edip kalplerindeki kuşu sakinleştirmek istiyorlar.	Anlatımı zorlaştıran, tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T56	İnsanlarımız kanaat denilen şeyi biliyor, her vesile ile hatırlamak istiyor.	İnsanlarımız kanaati biliyor, daha fazlasını istemiyor ve her durumda bunu hatırlamak istiyor.	Genişletme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T57	Her an iyilik ve adalet için fedakarlığa hazır.	Her an iyilik ve adalet için bir şeyler yapmaya hazır.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T58	Ama karşılarında şu küçük adam kadar olsun içten ve dürüst makamlar, insanlar, sözler olsun istiyor.	Ama karşılarında şu küçük çocuk kadar olsun samimi ve dürüst makamlar, insanlar, sözler olsun istiyor.	Gönderimleri açık hâle getirme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T59	Küçük adam durakta iniyor.	Küçük çocuk durakta iniyor.	Gönderimleri açık hâle getirme.
T60	Tramvayın camından izliyorum onu.	Onu tramvayın camından izliyorum.	Devrik yapıları düzenleme.
T61	Alüminyum tepsiyi def gibi tumbırdatarak, ışıkla bir oyun havası tutturuyor.	Tepsiye vurarak, ışıkla ¹⁰ bir oyun havası çalıyor.	Yeniden yazma.
T62	Seke seke, oynayarak uzaklaşıyor.	Hoplaya zıplaya, oynayarak uzaklaşıyor.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T63	Git küçük adam, yolun açık olsun.	Küçük çocuk git, yolun açık olsun.	Gönderimleri açık hâle getirme, Devrik yapıları düzenleme.
SÖZLÜK			

1. Lodos: Güneyden ve güneybatıdan esen bazen de yağış getiren rüzgâr.
2. Sersem: Bir sebeple bilinci ve duyguları zayıflamış olan kişi.
3. Poyraz: Kuzeydoğudan esen soğuk rüzgâr.
4. Vatandaş: Yurtları ve ülkesi aynı olan kişiler.
5. Fenerbahçe: Türk futbol takımı.
6. Delikanlı: Genç erkek.
7. Yufka yürekli: Kötü olaylardan çok çabuk etkilenen, üzülen kişiler.
8. Merhametli: Bir kimsenin veya bir başka canlının karşılaştığı kötü durumdan dolayı duyulan üzüntü, acıma.
9. Galatasaray (Cimbom): Türk futbol takımı.
10. Işık: Dudak ve parmak ile çıkarılan ses.

Tablo 6 incelendiğinde özgün metin başlığı altında 63 olarak görülen tümce sayısı, kısa tümcelerle birlikte 67'dir. A2 düzeyi metin başlığı altında 63 olan tümce sayısı kısa tümcelerle birlikte 70 tümceye çıkmıştır. Tümce düzeyinde, değiştirilmiş metinden yalnızca 1 tümce silinmiştir. Sözcük düzeyinde ise anlatımı zorlaştıran 10 sözcük silinmiştir. Metin değiştirilmesinde daha çok sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme işlemi yapılmıştır. Metin değiştirimi sırasında işlem yapılmayan ve korunan tümce sayısının 9 olduğu görülmektedir. Bunlar arasında başlık da vardır. Başlık, metnin içindeki türkünün sözlerinden alıntı olduğu ve metnin akışı içinde anlamlandırılabilmesi için işlem

yapılmamış ve korunmuştur. Metin değiştirimi kapsamında sıklığı düşük olan 10 sözcük seçilmiş ve metnin anlaşılabilirliğini arttırmak amacıyla sözlük başlığı altında anlamlarıyla birlikte sunulmuştur.

Araştırma kapsamında ikinci olarak "Çiçek Tefsiri" metninin A2 düzeyine değiştirimi yapılmıştır. Özgün metin, değiştirilmiş metin ve metin değiştirim işlemleri bir tablo ile şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 7. "Çiçek Tefsiri" metninin A2 düzeyine değiştirimi

Tümce No	Özgün Metin	A2 Düzeyi Metin	İşlem
Başlık	ÇİÇEK TEFSİRİ	ÇİÇEK TEFSİRİ	İşlem yapılmadı. Ø
T1	Hastaneden çıkınca güneşi açmış gördü, her yan şıkır şıkır bir ışığa boğulmuştu.	Hastaneden çıktı ve güneşi açmış gördü, her yan şıkır şıkır bir ışıktı.	Kiplikleri sözcükle ifade etme, Zamansal ilişkileri standart hâle getirme, Anlatımı zorlaştıran sözcükleri silme.
T2	"Allah, Allah" dedi içinden.	"Allah, Allah" dedi sessizce.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T3	"Ben içeri girerken bu güneş neredeydi?"	"Ben içeri girdim, o zaman bu güneş neredeydi?"	Kiplikleri sözcükle ifade etme.
T4	Yürüdü.	Yürüdü.	İşlem yapılmadı. Ø
T5	Yürürken adımlarına yayılan hafiflik dikkatini çekti.	O zaman adımlarındaki hafiflik dikkatini çekti.	Kiplikleri sözcükle ifade etme, Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T6	"Ulan on yaş gençleştim sanki" diye sevindi.	"On yaş gençleştim sanki" diye sevindi.	Tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T7	Yaya geçidinin başında kalabalığa karşıp yeşilin yanmasını bekledi.	Yaya geçidinin başında kalabalıkla beraber trafik ışığının yeşil yanmasını bekledi.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Gönderimleri açık hâle getirme.
T8	Işık yanınca ilerledi.	Işık yandı ve ilerledi.	Kiplikleri sözcükle ifade etme.
T9	Geçidin ortasında refüje baktı.	Geçidin ortasında kaldırma baktı.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T10	- Aa!.. Laleler! - Laleler açmış!	- Aa!.. Laleler! - Laleler açmış!	İşlem yapılmadı. Ø
T11	O durunca acele ile yürüyen bir iki kişi çarptı kendine.	Bakmak için durdu ve o an bir iki kişi çarptı.	Gönderimleri açık hâle getirme, Kiplikleri sözcükle ifade etme, Tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T12	Söylenip gittiler.	Bir şeyler söyleyip gittiler.	Kiplikleri sözcükle ifade etme.
T13	Refüj boyunca ileri doğru baktı.	Kaldırım boyunca ileriye baktı.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T14	Caddeyi ikiye bölen bu dar alanda bir çiçek cümbüşü vardı.	Caddeyi ikiye bölen bu dar yerde bir çiçek festivali vardı.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T15	Laleler, papatyalar, nergisler.	Laleler, papatyalar, nergisler.	İşlem yapılmadı. Ø
T16	Karşıya geçti. Her yan çiçek.	Karşıya geçti. Her yan çiçek.	İşlem yapılmadı. Ø
T17	Çiçeklerden kendini alamıyor.	İstemedi uzun uzun çiçeklere bakıyor.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.

T18	Ağaçlara bakıyor, tomurcuklar patlamış, ilk çıkan yaprakları bir keçi yavrusu kadar sevimli ve parlak.	Ağaçlara bakıyor, ilk çıkan yapraklar bir keçi yavrusu kadar sevimli ve parlak.	Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T19	Utanmasa eğilip yüzünü gözünü çiçeklere sürecekt.	Utanmasa eğilip yüzünü gözünü çiçeklere sürecekt.	İşlem yapılmadı. Ø
T20	Utanmayı bir yana savuruyor yaya kaldırımının yanındaki lalelere eğilerek yüzünü gözünü sürüyor.	Utanmayı bırakıyor yaya kaldırımının yanındaki lalelere yüzünü gözünü sürüyor.	Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T21	Kalkıp bir daha bakıyor onlara.	Onlara kalkıp bir daha bakıyor.	Devrik yapıları düzenleme.
T22	Yüreği kabarmış, yaş gözünün ucuna kadar gelmişti.	Yüreği kabardı, içi sıkıldı ve üzüldü. Ağlamak üzereydi.	Genişletme, Yeniden yazma, Zamansal ilişkileri standart hâle getirme.
T23	"Sizi bana gönderen Rabbime şükürler olsun" dedi.	"Sizi bana gönderen Allah'ıma şükürler olsun" dedi.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T24	Ne trafik gürültüsü, ne korna, ne motor sesi.	Ne trafik gürültüsü, ne korna, ne motor sesi.	İşlem yapılmadı. Ø
T25	Çiçeklerin türküsüne kapılıp ilk gördüğü mescide kadar yürüdü.	Çiçeklerin etkisiyle ilk mescide ¹ kadar yürüdü.	Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T26	Ufak, temiz bir mescit. Bomboş.	Ufak, temiz bir mescit ¹ . Bomboş.	İşlem yapılmadı. Ø
T27	İçeride leylak kokusu.	İçeride leylak çiçeğinin kokusu var.	Genişletme, Eksiltileri tamamlama.
T28	"Aferin müezzine, sağa sola damlatmış kokudan."	"Aferin müezzine ² , sağa sola kokudan damlatmış." diye düşündü.	Devrik yapıları düzenleme. Eksiltileri tamamlama.
T29	Mihrabın önüne kadar gitti. Tekbir alıp iki rekât şükür namazı kıldı. Uzun uzun dua etti.	Mihrabın ³ önüne kadar gitti. Tekbir ⁴ alıp iki rekât ⁵ şükür namazı kıldı. Uzun uzun dua etti.	İşlem yapılmadı. Ø
T30	Tahliller olumlu çıkmış, o şüphe edilen kötü hastalığa yakalanmamıştı.	Çünkü hastanede tahliller yapmış ve o tahliller olumlu çıkmış. Şüphe edilen o kötü hastalığa, kansere yakalanmamış.	Gönderimleri açık hâle getirme. Genişletme.
T31	Duvardaki hatlara, minberin ahşap oymalarına, çinilere ayrı ayrı; uzun uzun baktı.	Ø	Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T32	İşte nefes alıyor, kalbi tıkr tıkr çalışıyor, midesi iyi, morali yerinde.	İşte nefes alıyor, kalbi tıkr tıkr çalışıyor, midesi iyi, morali yerinde.	İşlem yapılmadı. Ø
T33	"Her nefeste Allah demek lazım." diye geçirdi içinden.	"Her nefeste, her zaman Allah demek lazım." diye düşündü.	Genişletme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.

T34	Hatta daha ileri gitti.	Ø	Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T35	Kötü hastalık gelmiş olsaydı bile "Kahrın da hoş, lütfun da hoş" diyebilirdi.	Kötü hastalık, kanser gelmiş olsa da her duruma sabretmek gerekiyor.	Genişletme, Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme, Kiplikleri sözcükle ifade etme.
T36	Nerdeee!..	Nerdeee!..	İşlem yapılmadı. Ø
T37	Aylardır ter basan uykular, zor atılan adımlar.	Aylardır terli terli uykular, zor atılan adımlar vardı.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Eksiltileri tamamlama.
T38	Korku, şüphe, sıkıntı içinde kalmıştı.	Korku, şüphe, sıkıntı içindeydi.	Zamansal ilişkileri standart hâle getirme.
T39	"Ben o mertebede değilim Yarabbi.	Allah'ım ben o mertebede ⁶ değilim.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme, Devrik yapıları düzenleme
T40	Bana çekeceğim yükten ağırını verme.	Sabretmek çok zor.	Yeniden yazma.
T41	Bizi hastalıkla, açlıkla, yoklukla imtihan etme.	Bizi hastalıkla, aç kalmakla, fakirlikle zor durumda bırakma.	Genişletme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T42	Kahrın da hoş, lütfun da hoş, demek için insanın veli olması lazım.	Her duruma dayanabilmesi için insanın çok sabırlı olması lazım.	Yeniden yazma.
T43	Ben kimim ki? Bir aciz kulum.	Ben kimim ki? Güçsüz bir insanım.	Yeniden yazma.
T44	Nerde bende o teslimiyet?	Nerde bende o sabır?	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T45	Bugünüme şükrolsun" deyip çıktı mescitten.	"Bugünüme şükürler olsun" deyip mescitten ¹ çıktı.	Devrik yapıları düzenleme.
T46	Çınar dallarında cıvıldaşan kuşları dinledi.	Çınar ağacı dallarında cıvıl cıvıl öten kuşları dinledi.	Genişletme, Gönderimleri açık hâle getirme.
T47	Gökyüzünde salınan bembeyaz bulutlara baktı.	Gökyüzündeki bembeyaz bulutlara baktı.	Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T48	Ayakkabılarını giydikten sonra mescidin küçük avlusunda dikilip, derin derin nefes aldı.	Ayakkabılarını giydikten sonra mescidin ¹ ortasında ayakta durup, derin derin nefes aldı.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T49	Ne güzel şey nefes almak.	Ne güzel şey nefes almak.	İşlem yapılmadı.Ø
T50	Şu çiçeklerin, kuşların arasında olmak.	Şu çiçeklerin, kuşların arasında olmak.	İşlem yapılmadı. Ø
T51	Bir taksiye atlayıp dükkâna geldi.	Bir taksiye binip dükkâna geldi.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T52	Mal sahibi, abus bir çehre ile oturuyordu.	Dükkân sahibi, asık yüzle oturuyordu.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T53	Tesbihini şakırdatmasından epeyce sinirli olduğu anlaşılıyordu.	Tespihinin ⁷ sesinden çok sinirli olduğu anlaşılıyordu.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme. TDK'ye göre sözcük yazımı.

T54	Selam verdi, çırağa "Misafire çay söylemek yok mu oğlum" diye çıkıştı .	Selam verdi, çırağa "Misafire çay söylemek yok mu oğlum" diye kızdı .	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T55	Daha tezgâh gerisine geçip oturmadan, mal sahibi , tesbihi kesip dikenli sesi ile tısladı .	Daha tezgâh ⁸ arkasına geçip oturmadan, dükkân sahibi , tespihi ⁷ bırakıp konuşmaya başladı .	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T56	-Nerde kaldın efendi? -Sabah beri seni bekliyorum.	Nerde kaldın efendi? -Saba tan beri seni bekliyorum.	Eksilteleri tamamlama.
T57	-Hastaneye gitmiştim. Çay alır mısınız?	-Hastaneye gittim. Çay alır mısınız?	Zamansal ilişkileri standart hâle getirme.
T58	-Bırak şimdi çayı- mayı .	-Bırak şimdi çayı.	Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T59	-Sana verdiğim süre doldu .	-Sana süre verdim ve süre bitti .	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme. Kiplikleri sözcükle ifade etme.
T60	-Ne diyorsun? Dükkândan çıkacak mısın yoksa mahke...	-Ne diyorsun? Dükkândan çıkacak mısın yoksa mahkemeye mi git..?	Eksilteleri tamamlama.
T61	Adamın cümlesini tamamlamasına fırsat vermedi.	Adamın cümlesini bitirmesine izin vermedi.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T62	-Çıkacağım tabii. Sen gönlünü ferah tut.	-Çıkacağım tabii. Sen gönlünü ferah tut. Rahat ol.	Genişletme.
T63	Oğlum çay söyle, Refik Bey'e de söyle, varsın içmesin .	Oğlum çay söyle, Refik Bey'e de ister içsin ister içmesin .	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T64	- Çıkıyorum dedin, yanlış duymadım değil mi?	- Çıkıyorum dedin, yanlış duymadım değil mi?	İşlem yapılmadı. Ø
T65	Mal sahibini hayretlere boğan neşeli bir eda ile :	Dükkân sahibini şaşırtarak neşeli bir şekilde :	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T66	-Elbette. Lakin bir hafta izin ver bir dükkân bulayım.	-Elbette. Ancak bir hafta izin ver bir dükkân bulayım.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T67	Mal sahibinin yüzü güldü, tesbihi yeniden döndürmeye başladı, ayak ayak üstüne attı:	Dükkân sahibinin yüzü güldü, tespihi ⁷ yeniden döndürmeye başladı, ayak ayak üstüne attı:	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T68	- Tamam şimdi oldu işte. Gelsin çaylar.	-Tamam şimdi oldu işte. Çaylar gelsin .	Devrik yapıları düzenleme.
T69	Bunun gibi on dükkânı vardı.	Dükkân sahibinin bunun gibi on dükkânı vardı.	Gönderimleri açık hâle getirme.
T70	Para gani .	Para çok .	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T71	Ama adam adam değil.	Ama adam, iyi bir insan değil.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T72	Keyifle konuşmasını sürdürdü .	Keyifle konuşmasına devam etti .	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.

T73	-Dükkânı tezden bul.	-Dükkânı çabuk bul.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T74	Bak ne güzel. Mahkemelere falan düşmedik. Nedir yani? Olabilir.	Bak ne güzel. Mahkemelere, avukatlara düşmedik.	Genişletme, Anlatımı zorlaştıran ve tümceyi uzatan sözcükleri silme.
T75	-Kırayı veremeyen bir sen değilsin.	-Senin gibi kira parası veremeyen insanlar var.	Yeniden yazma.
T76	-Doğrudur Refik abi. Ben de dedim ki , Refik abimi niye üzeyim.	-Refik abi doğrudur. Ben de "Refik abimi niye üzeyim." dedim.	Devrik yapıları düzenleme.
T77	Daha geride, daha ucuz bir dükkân tutarım. Rızkı veren Allah.	Daha geride, daha ucuz bir dükkân tutarım. Allah rızkı⁹ veriyor.	Devrik yapıları düzenleme.
T78	Çaylar gelmişti. Refik Efendi höpürdeterek ilk yudumu çekt i.	Çaylar geldi. Refik Efendi höpürdeterek ilk yudumu içti .	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T79	-Aferin sana, akıllı adamsın, dedi.	-Aferin sana, akıllı adamsın, dedi.	İşlem yapılmadı. Ø
T80	Çayını bitir ince memnun- mütebessim çıktı.	Çayını bitir di ve memnun bir şekilde güler ek çıktı.	Kiplikleri sözcükle ifade etme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T81	Öğleden sonra ufak tefek alışveriş oldu.	Öğleden sonra ufak tefek alışveriş oldu.	İşlem yapılmadı. Ø
T82	İkinci üzeri oğlan telefon açtı.	İkinci namazı vaktinde oğlan telefon açtı.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T83	-Ne oldu baba? Baba umutlandı, raporu, hastaneyi soracak sandı. -Ne, ne oldu?	-Ne oldu baba? Baba umutla, raporu, hastaneyi soracak, diye düşündü . -Ne, ne oldu?	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T84	-Canım dükkânı diyorum, çıkmıyoruz değil mi? Maçası sıkıyorsa mahkemeye gitsin.	-Canım dükkânı soruyorum , çıkmıyoruz değil mi? Cesareti varsa mahkemeye gitsin.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T85	Kalbinde bir kristal kırıldı.	Kalbinde bir kristal kırıldı, üzüldü .	Genişletme.
T86	Bir an sessiz kaldı. Bir an. Çabuk atlatt i. Cevap verdi.	Bir an sessiz kaldı. Bir an. Çabuk geçti . Cevap verdi.	Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T87	-Tersine. Boşaltıyoruz dükkânı. Bir hafta süre aldım. Daha geride daha küçük bir dükkân bakacağız.	-Tersine. Dükkânı boşaltıyoruz . Bir hafta süre aldım. Daha geride daha küçük bir dükkân bakacağız.	Devrik yapıları düzenleme.
T88	Oğlan sıkıntı ile yükseltti sesini: -Yahu baba, eller her geçen gün büyüyor , biz küçülüyoruz. Oldu mu yani.	Oğlan sıkıntı ve yüksek sesle : -Yahu baba, insanların her geçen gün dükkânı büyüyor , biz küçülüyoruz. Oldu mu yani.	Kiplikleri sözcükle ifade etme, Gönderimleri açık hâle getirme, Sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olanla değiştirme.
T89	Babası acıyla gülümsedi.	Babası acıyla gülümsedi.	İşlem yapılmadı. Ø
T90	-Oldu, oldu. Küçük güzeldir. -Hh! Küçük	-Oldu, oldu. Küçük güzeldir.	

	güzelmiş. Ne yani, laf mı bu şimdi.	- Hıh! Küçük güzelmiş. Ne yani, laf mı bu şimdi.	İşlem yapılmadı. Ø
T91	- Sen bırak dükkânı, bir şey soracağım. -Buyur. - Laleler açmış gördün mü? -Ne lalesi ya!	-Sen bırak dükkânı, bir şey soracağım.- Buyur. -Laleler açmış gördün mü? -Ne lalesi ya!	İşlem yapılmadı. Ø

SÖZLÜK

1. Mescit: Küçük cami.
2. Müezzin: Ezan okuyan görevli.
3. Mihrap: Camide, Kâbe yönünü gösteren yer.
4. Tekbir: "Allahuekber" sözü.
5. Rekât: Namazda bölümler.
6. Mertebe: Aşama, derece, durum, rütbe, evre, safha.
7. Tespih: 'Süphanallah' gibi dini sözleri söylemek veya boş zamanlarda oyalanmak için otuz üç ya da doksan dokuz taneden oluşan dizi.
8. Tezgâh: Genellikle dükkanlarda satıcıların önündeki uzun masa.
9. Rızık: Allah'ın verdiği yiyecek, içecek ve nimetler.

Tablo 7 incelendiğinde özgün metin başlığı altında 91 olarak görülen tümce sayısı, kısa tümcelerle 126'dır. A2 düzeyi metin başlığı altında 91 olan tümce sayısı kısa tümcelerle birlikte 128 tümceye çıkmıştır. Değiştirilmiş metinde tümce düzeyinde, yalnızca 4 tümce silinmiştir. Sözcük düzeyinde ise anlatımı zorlaştıran 10 sözcük silinmiştir. Değiştirimde daha çok, sıklığı az olan sözcükleri sıklığı fazla olan sözcüklerle değiştirme işlemi yapılmıştır. Metin değiştiriminde hiç işlem yapılmayarak korunan 30 tümce vardır. Bunlar arasında başlık da vardır. Başlık, metnin bağlamından anlamlandırılabilmesi için işlem yapılmamış ve korunmuştur. A2 metninin sonunda sıklığı düşük olan 9 sözcük belirlenmiş ve metnin anlaşılabilirliğini arttırmak amacıyla sözlük başlığı altında anlamlarıyla birlikte sunulmuştur.

3.2. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin araştırma kapsamında seçilen özgün metinleri anlama düzeylerine yönelik bulgular

Bu bölümde, Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenlerin araştırma kapsamında seçilen 2 özgün metni anlama düzeylerine yönelik bulgulara yer verilecektir. Bu kapsamda "Caney" ve "Çiçek Tefsiri" hikâyelerine yönelik hazırlanmış anlama testi sorularına öğrenciler tarafından verilen doğru ve yanlış cevaplar analiz edilmiş; öğrencilerin testlerden aldıkları puanlar değerlendirilmiştir.

"Caney" özgün metnindeki sorulara verilen öğrenci cevapları bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 8. "Caney" özgün metnindeki sorulara verilen öğrenci cevapları

Sorular	Doğru Cevap Veren Öğrenci Sayısı	Yanlış Cevap Veren Öğrenci Sayısı	Doğru Yüzdesi
1. Soru	2	18	%10
2. Soru	6	14	%30
3. Soru	8	12	%40
4. Soru	7	13	%35
5. Soru	8	12	%40
6. Soru	5	15	%25
7. Soru	9	11	%45

8. Soru	4	16	%20
9. Soru	7	13	%35
10. Soru	7	13	%35
Ortalama			%31,5

Tablo 8'e göre "Caney" özgün metnini anlama testinde yer alan 10 sorunun öğrenciler tarafından doğru cevaplanma ortalamasının %31,5 olduğu görülmektedir. Öğrenciler tarafından metindeki soruların yarısından azı doğru cevaplanabilmiştir.

"Caney" özgün metnine ait soruları cevaplayan katılımcıların tüm sorulara doğru cevap vermesi durumunda testten alabilecekleri en yüksek puan 100'dür. Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları puanlar bir tablo ile şu şekilde gösterebilir:

Tablo 9. "Caney" özgün metninden alınan puanlar

Puan	f	%
10	1	5
20	5	25
30	6	30
40	6	30
50	2	10
Toplam	20	100

Tablo 9'a göre "Caney" özgün metnine yönelik soruları cevaplayan öğrencilerin %5'i 10 puan, %25'i 20 puan, %30'u 30 puan, %30'u 40 puan, %10'u ise 50 puan almıştır. Özgün metinden 50 puan üstü alan öğrencinin bulunmadığı görülmektedir.

Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları ortalama puan, bir tablo ile şu şekilde gösterebilir:

Tablo 10. "Caney" özgün metninden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması

Katılımcı sayısı	20
Ortalama	31,5000
Standart Sapma	10,89423

Tablo 10'a göre "Caney" özgün metninden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 31,5'tur. Buna göre öğrencilerin özgün metni anlama düzeylerinin düşük olduğunu görülmektedir.

Araştırma kapsamında seçilen ikinci metin olan "Çiçek Tefsiri" özgün metnindeki sorulara verilen öğrenci cevapları bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 11. "Çiçek Tefsiri" özgün metnindeki sorulara verilen öğrenci cevapları

Sorular	Doğru Cevap Veren Öğrenci Sayısı	Yanlış Cevap Veren Öğrenci Sayısı	Doğru Yüzdesi
1. Soru	7	13	%35
2. Soru	5	15	%25
3. Soru	8	12	%40
4. Soru	4	16	%20
5. Soru	7	13	%35
6. Soru	8	11	%40
7. Soru	9	11	%45
8. Soru	8	12	%40
9. Soru	6	14	%30
10. Soru	6	14	%30
Ortalama			%34

Tablo 11'e göre "Çiçek Tefsiri" özgün metnindeki 10 sorunun doğru cevaplanma ortalamasının %34 olduğu görülmektedir. Öğrenciler tarafından metnindeki soruların, yarısından azı doğru cevaplanabilmiştir.

"Çiçek Tefsiri" özgün metnine ait soruları cevaplayan katılımcıların tüm sorulara doğru cevap vermesi durumunda testten alabilecekleri en yüksek puan 100'dür. Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları puanlar bir tablo ile şu şekilde gösterebilir:

Tablo 12. "Çiçek Tefsiri" özgün metninden alınan puanlar

Puan	f	%
10	1	5
20	5	25
30	4	20
40	6	30
50	2	10
60	2	10
Toplam	20	100

Tablo 12'ye göre "Çiçek Tefsiri" özgün metnindeki soruları cevaplayan öğrencilerin %5'i 10 puan, %25'i 20 puan, %20'si 30 puan, %30'u 40 puan, %10'u 50 puan, %10'u 60 puan almıştır. Özgün metni anlama testinden 60 puan üstü alan öğrencinin bulunmadığı görülmektedir.

Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları ortalama puan, bir tablo ile şu şekilde gösterebilir:

Tablo 13. "Çiçek Tefsiri" özgün metninden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması

Katılımcı sayısı	20
Ortalama	34,5000
Standart Sapma	13,94538

Tablo 13'e göre "Çiçek Tefsiri" özgün metnini anlama testinden öğrencilerin aldıkları puan ortalamasının 34,5 olduğu görülmektedir. Bu durum öğrencilerin metni anlama düzeylerinin düşük olduğunu göstermektedir.

3.3. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin araştırma kapsamında seçilen değiştirilmiş metinleri anlama düzeylerine yönelik bulgular

Bu bölümde, Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenlerin araştırma kapsamında değiştirimi yapılan 2 metni anlama düzeylerine yönelik bulgulara yer verilecektir. Bu kapsamda "Caney" ve "Çiçek Tefsiri" hikâyelerine yönelik hazırlanmış anlama testi sorularına öğrenciler tarafından verilen doğru ve yanlış cevaplar analiz edilmiş; öğrencilerin testlerden aldıkları puanlar değerlendirilmiştir.

"Caney" değiştirilmiş metnindeki sorulara verilen öğrenci cevapları bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 14. "Caney" değiştirilmiş metnindeki sorulara verilen cevaplar

Sorular	Doğru Cevap Veren Öğrenci Sayısı	Yanlış Cevap Veren Öğrenci Sayısı	Doğru Yüzdesi
1. Soru	13	7	%65
2. Soru	14	6	%70
3. Soru	16	4	%80
4. Soru	17	3	%85
5. Soru	13	7	%65
6. Soru	15	5	%75
7. Soru	12	8	%60
8. Soru	14	6	%70
9. Soru	16	4	%80
10. Soru	11	9	%55
Ortalama			%70,5

Tablo 14'e göre "Caney" değiştirilmiş metnini anlama testinde yer alan 10 sorunun öğrenciler tarafından doğru cevaplanma ortalamasının %70,5 olduğu görülmektedir. Öğrenciler tarafından metnindeki soruların yarısından çoğu doğru cevaplanabilmiştir.

"Caney" değiştirilmiş metnine ait soruları cevaplayan deney grubundaki katılımcıların tüm sorulara doğru cevap vermesi durumunda testten alabilecekleri en yüksek puan 100'dür. Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları puanlar bir tablo ile şu şekilde gösterebilir:

Tablo 15. "Caney" değiştirilmiş metninden alınan puanlar

Puan	f	%
50	3	15
60	3	15
70	6	30
80	6	30
90	2	10
Toplam	20	100

Tablo 15'e göre "Caney" değiştirilmiş metnine yönelik soruları cevaplayan öğrencilerin %15'i 50 puan, %15'i 60 puan, %30'u 70 puan, %30'u 80 puan, %10'u 90 puan almıştır. Değiştirilmiş metinden 50 puan altı alan öğrencinin bulunmadığı görülmektedir.

Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları ortalama puan bir tablo ile şu şekilde gösterebilir:

Tablo 16. "Caney" değiştirilmiş metninden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması

Katılımcı sayısı	20
Ortalama	70,5000
Standart Sapma	12,34376

Tablo 16'ya göre "Caney" değiştirilmiş metninden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 70,5'tur. Buna göre öğrencilerin değiştirilmiş metni anlama düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir.

Araştırma kapsamında seçilen ikinci metin olan "Çiçek Tefsiri" değiştirilmiş metnindeki sorulara verilen öğrenci cevapları bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 17. "Çiçek Tefsiri" değiştirilmiş metnindeki sorulara verilen cevaplar

Sorular	Doğru Cevap Veren Öğrenci Sayısı	Yanlış Cevap Veren Öğrenci sayısı	Doğru Yüzdesi
1. Soru	15	5	%75
2. Soru	14	6	%70
3. Soru	12	8	%60
4. Soru	13	7	%65
5. Soru	15	5	%75
6. Soru	17	3	%85
7. Soru	16	4	%80
8. Soru	15	5	%75
9. Soru	13	7	%65
10. Soru	16	4	%80
Ortalama			%73

Tablo 17'ye göre "Çiçek Tefsiri" değiştirilmiş metnini anlama testinde yer alan 10 sorunun öğrenciler tarafından doğru cevaplanma ortalamasının %73 olduğu görülmektedir. Öğrenciler tarafından metindeki soruların yarısından çoğu doğru cevaplanabilmiştir.

"Çiçek Tefsiri" değiştirilmiş metnine ait soruları cevaplayan deney grubundaki katılımcıların tüm sorulara doğru cevap vermesi durumunda testten alabilecekleri en yüksek puan 100'dür. Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları puanlar bir tablo ile şu şekilde gösterebilir:

Tablo 18. "Çiçek Tefsiri" değiştirilmiş metninden alınan puanlar

Puan	f	%
60	2	10
70	11	55
80	7	35
Toplam	20	100

Tablo 18'e göre "Çiçek Tefsiri" değiştirilmiş metnine yönelik soruları cevaplayan öğrencilerin %10'u 60 puan, %55'i 70 puan, %35'i 80 puan almıştır. Değiştirilmiş metinden 60 puan altı alan öğrencinin bulunmadığı görülmektedir.

Teste katılan öğrencilerin testten aldıkları ortalama puan bir tablo ile şu şekilde gösterebilir:

Tablo 19. "Çiçek Tefsiri" değiştirilmiş metninden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması

Katılımcı sayısı	20
Ortalama	72,5000
Standart Sapma	6,38666

Tablo 19'a göre "Çiçek Tefsiri" değiştirilmiş metninden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 72,5'tur. Buna göre öğrencilerin değiştirilmiş metni anlama düzeylerinin yüksek olduğu görülmektedir.

3.4. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin özgün ve değiştirimi yapılmış metinleri anlama düzeylerindeki farklılıklara yönelik bulgular

Bu bölümde Türkçeyi A2 seviyesinde öğrenenlerin araştırma kapsamında seçilen hikâyelerin özgün ve değiştirilmiş hâllerini anlama düzeyleri arasındaki farklılıklara yönelik elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Çalışmanın ilk metni olan "Caney" özgün metni için hazırlanan anlama testinden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 31,5 iken öğrencilerin değiştirimi yapılmış metinden aldıkları puan ortalaması 70,5'tur. "Caney" özgün ve değiştirilmiş metnine yönelik soruları cevaplayan grupların aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına yönelik tespit için elde edilen verilerin normal dağılmadığından hareketle Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan analizin sonuçları bir tablo ile şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 20. "Caney" özgün ve değiştirilmiş metinlerine yönelik Mann-Whitney U testi sonuçları

Mann-Whitney U	3,000
Wilcoxon W	213,000
Z	-5,376
Exact Sig.,2 [2*(1-tailed Sig.)]	,000

Tablo 20'ye göre kontrol ve deney grubunun özgün ve değiştirilmiş metinlerden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde grupların puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p = ,000 < ,05$). Bu bağlamda değiştirilmiş metnin okuma anlama bakımından Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenlerin dil seviyesine uygun olduğu görülmektedir.

Çalışmanın ikinci metni olan "Çiçek Tefsiri" özgün metni için hazırlanan anlama testinden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 34 iken öğrencilerin değiştirimi yapılmış metinden aldıkları puan ortalaması 73'tür. "Çiçek Tefsiri" özgün ve değiştirilmiş metnine yönelik soruları cevaplayan grupların aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına yönelik tespit için elde edilen verilerin normal dağılmadığından hareketle Mann-Whitney U testi yapılmıştır. Yapılan analizin sonuçları bir tablo ile şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 21. "Çiçek Tefsiri" özgün ve değiştirilmiş metinlerine yönelik Mann-Whitney U testi sonuçları

"Çiçek Tefsiri" Özgün ve Değiştirilmiş Metin	
Mann-Whitney U	2,000
Wilcoxon W	212,000
Z	-5.447
Exact Sig. [2*(1-tailed Sig.)]	,000

Tablo 21'e göre kontrol ve deney grubunun özgün ve değiştirilmiş metinlerden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde grupların puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p = ,000 < ,05$). Bu bağlamda değiştirilmiş metnin okuma anlama bakımından Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenlerin dil seviyesine uygun olduğu görülmektedir.

4. Tartışma ve sonuç

Çalışma kapsamında ilk olarak Mustafa Kutlu'nun "Hayat Güzeldir" isimli hikâye kitabından seçilen "Caney" ve "Çiçek Tefsiri" hikâyelerinin Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenlerin okuyup anlayabilmesi için metin değişiklikleri yapılmıştır. Değişitimi yapılan metinlerin son hâli verilmeden önce uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri sonucunda değiştirimi yapılmış metinler Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenler için uygun bulunmuştur. Uzman görüşleri sonucunda metinlere yönelik yapılan önerilerden de hareketle değiştirilmiş metinlere son hâli verilmiştir.

Çalışma sonucunda "Caney" özgün metninde 67 tümce bulunurken değiştirimi yapılmış metinde 70 tümce yer almaktadır. "Çiçek Tefsiri" özgün metninde 126 tümce bulunurken değiştirimi yapılmış metinde ise 128 tümce yer almaktadır. Her iki metinde de en sık yapılan metin değiştirim işleminin sözlüksel değiştirim olduğu ve en az silme işleminin yapıldığı görülmektedir. "Caney" özgün metninde işlem yapılmayan ve korunan tümce sayısı ise 9 iken "Çiçek Tefsiri" özgün metinde işlem yapılmayan ve korunan tümce sayısı 30'dur.

Çalışma sonucunda uzman görüşleri alınmış ve hedef dil seviyesindeki öğrenciler üzerinde uygulaması yapılmış olan Mustafa Kutlu'nun "Caney" ve "Çiçek Tefsiri" hikâyeleri, okumaları için Türkçeyi A2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenlere sunulmuştur.

Çalışmanın ilk metni olan "Caney" özgün metni için hazırlanan anlama testinden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 31,5 iken öğrencilerin değiştirimi yapılmış metinden aldıkları puan ortalaması

70,5'tur. Kontrol ve deney grubunun özgün ve değiştirilmiş metinlerden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına yönelik yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde ($p = ,000 < ,05$) grupların puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu görölmektedir. Çalışmanın ikinci metni olan "Çiçek Tefsiri" özgün metni için hazırlanan anlama testinden öğrencilerin aldıkları puan ortalaması 34 iken öğrencilerin değiştirmesi yapılmış metinden aldıkları puan ortalaması 73'tür. Kontrol ve deney grubunun özgün ve değiştirilmiş metinlerden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olup olmadığına yönelik yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde ($p = ,000 < ,05$) grupların puanları arasında anlamlı bir farkın olduğu görölmektedir. Bu bağlamda değiştirmesi yapılan metinlerin öğrencilerin dil düzeylerine uygun hâle geldiği ve öğrencilerin okuma anlama testlerinde başarılı oldukları görölmektedir.

Metin değiştirmesine yönelik alanyazında yapılan diğer çalışmalar incelendiğinde çalışmalarda yalnızca hedef dil seviyesine yönelik metin değiştiriminin yapılmış olduğu görölmektedir. Yapılan çalışmaların çoğunda metin değiştirmesine yönelik uzman görüşlerine başvurulmamış ve değiştirilen metni hedef dil seviyesindeki öğrencilerin anlayıp anlamadıkları ölçülmemiştir. Değiştirilmiş metnin hedef dil seviyesindeki öğrenciler için uygunluğunu ölçen çok az sayıdaki çalışmalardan biri Erdem İpek'in (2018) çalışmasıdır. Araştırmada (Erdem İpek, 2018) yapılan metin değiştirmesi sonrasında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen 30 öğrenciye 2 hafta arayla özgün ve değiştirmesi yapılmış metinler uygulanarak öğrencilerin metinleri anlama düzeyleri ölçmüştür. Çalışma sonucunda öğrencilerin özgün ve değiştirilmiş metni anlama düzeylerinin yükseldiği ve ölçümler arasında anlamlı bir farkın olduğu görölmüştür. Değiştirilmiş metnin hedef dil seviyesindeki öğrenciler için uygunluğunu ölçen çok az sayıdaki çalışmalardan bir diğeri Demirel'in (2019) çalışmasıdır. Bu çalışmada (Demirel, 2019) 2 farklı gruba özgün ve değiştirmesi yapılmış metinler ile birlikte metni anlama soruları verilmiştir. Elde edilen verilerden hareketle değiştirilmiş metni okuyan öğrencilerin başarı oranının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan önceki çalışmaların sonuçları incelendiğinde özgün metinlerin hedef dil seviyesine uygun olarak değiştirimlerinin yapılması durumunda özgün metni okuyamayan öğrenciler için okunabilir ve anlaşılabilir metinler hâline geldiği görölmektedir. Bu çalışmanın sonuçları da önceki çalışmaların sonuçlarını destekler nitelikte olup elde edilen verilerde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin özgün metnin aksine değiştirilmiş metni anlama düzeylerinin yüksek olduğu görölmüştür.

5. Öneriler

Yapılan çalışmanın sonucunda daha sonraki çalışmalara katkı sunmak amacıyla şu öneriler yapılabilir:

- Çalışma kapsamında değiştirmesi yapılmak üzere Mustafa Kutlu'nun hikâyeleri seçilmiştir. Benzer bir çalışma yazarın farklı hikâyeleri ya da farklı yazarların hikâyeleri üzerinde de yapılabilir.
- Çalışma kapsamında A2 dil düzeyinde metin değiştirmesi yapılmıştır. Bu çalışmada seçilen metinlerin farklı dil düzeylerine değiştirimleri yapılabilir.
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin özgün ve değiştirmesi yapılmış metinleri anlama düzeyleri arasındaki farklılıklar cinsiyet, yaş, ülke gibi farklı değişkenlere göre de incelenebilir.

Kaynakça

- Aktan, F. (2019). *Yabancılara Türkçe öğretiminde Halide Edip Adıvar'ın Himmet Çocuk hikâyesinin Latin harflerine aktarılıp B1- B2 düzeyinde sadeleştirilmesi ve etkinlik hazırlanması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Ay, S. (2020). *Yabancılara Türkçe öğretimi için Sait Faik Abasıyanık'ın "Birtakım İnsanlar" adlı hikâyesinin B1 seviyesine sadeleştirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Bakan, H. (2012). *Yabancılara Türkçe öğretiminde metindilbilimsel ölçütler çerçevesinde bir sadeleştirme denemesi: Sait Faik Abasıyanık, Meserret Oteli*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bölükbaş, F. (2015). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma metinlerinin dil düzeylerine göre sadeleştirilmesi. 1. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu*. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, A. (2017). *Spss ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demircan, Ö. (1990). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. İstanbul: Ekin Eğitim.
- Demirel, İ. F. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde uyarlanmış metinlerin okuduğunu anlama başarısına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Durmuş, M. (2013a). İkinci/yabancı dil öğretiminde özgün ve değiştirilmiş dilsel girdi üzerine. *Turkish Studies*, 8(1), 1291-1306.
- Durmuş, M. (2013b). Metin değiştirimin dilbilimsel süreçleri üzerine. *JASSS*, 6(4), 391-408.
- Erdem İpek, M. (2018). *Yabancılara Türkçe öğretiminde metindilbilimsel ölçütler çerçevesinde Mustafa Kutlu'nun "Ya Tahammül Ya Sefer" isimli hikâyesinin sadeleştirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Eroğlu, S. (2015). *Metindilbilimsel ölçütler çerçevesinde Ömer Seyfettin'in "Üç Nasihat" hikâyesinin yabancılara Türkçe öğretimi için sadeleştirme denemesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Göçen, G. (2016). *Yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazılı anlatımlarındaki söz varlığı*. Yayınlanmamış doktora tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Gürler, H. (2017). *Yabancılara Türkçe öğretiminde Sait Faik Abasıyanık'ın hikâyelerinin A1-A2 seviyesine uyarlanması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel.
- Kaya, M. (2018). *Dokuzuncu Hariciye Koşusu ve Yılkı Atı adlı eserlerin yabancılar için A2 düzeyine uyarlanması*. Yayınlanmamış doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kaymaz, Z. (2018). *Yabancılara Türkçe öğretiminde Sabahattin Ali'nin Apartman ve Köpek isimli hikâyelerinin A1-A2 seviyesine uygun sadeleştirme çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Keskin, F. ve Okur, A. (2013). *Okuma eğitimi*. Mustafa Durmuş ve Alpaslan Okur (Ed.) *Yabancılara Türkçe öğretimi el kitabı* (ss. 293-308). Ankara: Grafiker.
- Kökçü, Ş. (2020). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin değiştirimine Ömer Seyfettin'in "Rüşvet" hikâyesi örneği*. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*, 22, 213-246.

- Kutlu, A. (2015). *Yabancılara Türkçe öğretiminde Ömer Seyfettin'in Kaşığı ve Perili Köşk adlı hikâyelerinin A1-A2 seviyesine uyarlanması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kutlu, A. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Peyami Safa'nın öykülerinin A2 seviyesine uyarlanması*. Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kutlu, M. (2011). *Hayat güzeldir*. İstanbul: Dergâh.
- MEB. (2013). Diller için Avrupa ortak öneriler çerçevesi. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı (MEB).
- Özmen, C. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin değiştirm teknikleriyle öykülerin yeniden oluşturulması*. Yayınlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Süner, R. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazınsal metinlerin B1 düzeyine uyarlanması: Eskici örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- TDK. (2021). Güncel Türkçe Sözlük. Erişim tarihi: 18.03.2021. <https://sozluk.gov.tr/>.
- Tosun, N. (2004). *Türk öykücülüğünde Mustafa Kutlu*. İstanbul: Dergâh.
- TUD. (2021). Türkçe ulusal derlemi. Erişim tarihi: 08.03.2021. <https://www.tnc.org.tr/tr/>
- Yaşar, S. A. (2019). *Yabancılara Türkçe öğretiminde metin uyarlama ve Memduh Şevket Esendal'ın Pazarlık hikâyesinin A2 seviyesine göre uyarlanması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Yazok, Z. (2020). *Yabancılara Türkçe öğretimi kapsamında Kemalettin Çalık'ın Piri Reis adlı eserinin B1 seviyesinde sadeleştirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dicle Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.